

TÍÐINDI

Møguleikarnir at leingja lív og linna andaliga og likamliga pínu hjá sjúkum

Ætlanin er at skapa eina palliativ deild fyri allar føroyingar – landsstýrismaðurin hevur fingið eitt tilmæli

Árni Gregersen

Fólk við lívshóttandi sjúkum eiga at kunna vera á einari serligari deild nærindis Landsjúkrahúsinum.

Ein slík deild verður í fakmáli nevnd ein palliativ ddeild.

Ein slíkl lítill deild finst á medisinku deild á Landssjúkrahúsinum, har fólk við lívshóttandi sjúkum hava fingið pláss síðani hendan deildin fór at virka í 2005.

Fleiri ferðir er gjørt vart við,

at arbeiðið á deildini og deildin sum heild, eigur at verða eftirmett, men tað var ikki fyrr enn fyrrverandi landsstýrskvinnan við heilsumálum, Sirið Stenberg, setti ein arbeiðsbólk, at ferð kom á málið.

Tá ið núverandi samgonga tók við og skipaði landsstýrið spurdi hesin arbeiðsbólkur, sum hevði Bjarna á Steig, yvirlækna, sum formann, nýggja landsstýrismannin, Kaj Leo Holm Johannesen, um bólkurin skuldi gera arbeiðið liðugt.

Tað segði landsstýrismaðurin ja til og arbeiðsbólkurin endaði arbeiðið sítt ar og handaði landsstýrismanninum tilmæli móti ársenda í fjør.

- Hetta er eitt gott álit, sum vit nú hyggja at og meta um, hvat nú skal gerast, sigur landsstýrismaðurin.

Staðsetingin

Tað er ikki so stórir munur á einari palliativari deild og einum hospice. Fyri einum 20 árum síðani hugdi ein arbeiðsbólkur eftir, um møguleikar eru at gera eitt hospice í Føroyum.

Í mun til eina palliativa deild hevur eitt hospice fleiri fyrimunir: sjúklingurin liggur í einum optimalum røktarumhvørvi við starvsfólki, sum hava servitan og royndir, tað kann liggja á einum friðarligum og náttúruvøkruðum øki burturfrá sjúkrahúsoðgi og avvarðandi kunnu vera um sjúklingin alt samdøgrið og gista á staðnum.

Bólkurin, sum nú hevur latið landsstýrismanninum tilmæli, heldur tó ikki tíðin er til at gera hospice júst nú og vil heldur gera eina palliativa deild, sum er staðsett á ella við landssjúkrahúsið.

Arbeiðsbólkurin sigur, at ein partur av palliativu sjúklingunum fara altíð at hava tørv á at koma á sjúkrahús til viðgerð, sum einans verður veitt á sjúkrahúsi.

Hetta merkir, at hóast sjálvstøðugt hospice er uttanfyri sjúkrahúsoðgið, verður altíð tørvur á ávísari palliativari viðgerð og røkt á sjúkrahúsinum eisini.

Arbeiðsbólkurin metir, at fólkagrundarlagið í Føroyum ikki er nóg stórt til bæði palliativa eind á sjúkrahúsi og sjálvstøðugt hospice burturfrá sjúkrahúsinum.

Tá ið palliativa deildin var sett á stovn á medisinsku deild, var tað í stóran mun í samband við fólk, sum vóru rakt av krabbameini.

Hetta er síðani broytt nakað.

Av teimum tilboðum, sum eru á palliativa økinum í dag, er palliativa eindin eitt gott tilboð til doyggjandi sjúklingar og teirra avvarðandi.

Sambært Krabbameinsfelagnum, eru avvarðandi sera glað og takksom fyri tilboðið. Tó er breið semja um, at tilboðið ikki eigur at vera á eini almennari medisinskari sjúkrahúsdeld.

Tilboðið hóskar best at vera skipað á einari deild fyri seg.

Palliativa tænanastan á Klaksvíkar sjúkrahúsi og Suðuroyar sjúkrahúsi virka nøktandi, og sjúklingar og avvarðandi eru takksom fyri møguleikan at vera á einum sjúkrahúsi nærri at teirra heimi og familju.

Í primera helsugeiranum eru ábendingar um, at tørvur er á tættari samstarvi millum palliativa toymið og kommunulæknarnar.

Ábyrgdarbýtið

Kommunulækni kann tíðum kenna tað ivasamt við ábyrgdarbýtinum av palliativari viðgerð.

Tað er ikki nøkur mannagongd fyri, at kommunulæknar skulu fáa kunning um, at nú er sjúklingur knýttur at palliativa toyminum.

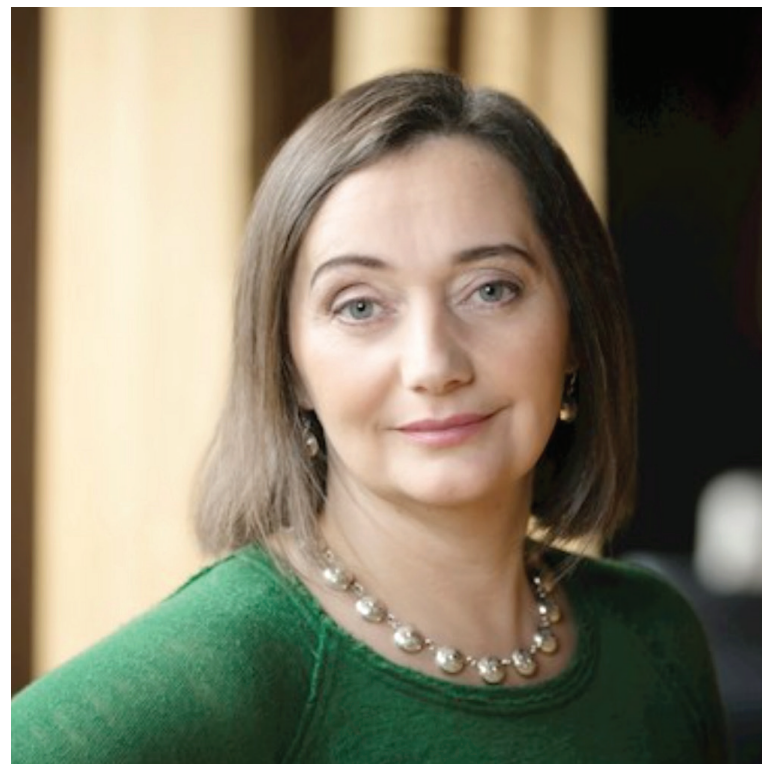
Ofta venda sjúklingar sær til kommunulækna fyri at fáa útskrivað reseptneyðugan heilivág, sum palliativa toymið hevur ávíst. Tá liggur ábyrgdin hjá kommunulækninum, hóast palliativa toymið hevur fyriskipað viðgerðina. Á hesum øki eru viðurskifti, sum kunnu bótast um.

Afturmeldingarnar til Krabbameinsfelagið um tilboðið við palliativa toyminum eru sera positivar.

Tænanastan frá palliativa toyminum er eitt gott tilboð til sjúklingar og avvarðandi, tó er tilboðið als ikki nøktandi í verandi líki. Aðrir sjúkubólkar eiga í framtíðini at verða fevndir av palliativu tænanastuni. Her kann millum annað verða nevnt neurologiskar sjúkur, lungnasjúkur og hjarta-sjúkur.

Kaj Leo Holm Johannesen, landsstýrismannur við heilsumálum, hevur fingið eitt álit, sum hann saman við umsitingini viðger nú.

Tað var Sirið Stenberg, landsstýrskvinnu við.